

ΠΑΡΑΘΥΡΟ ΓΝΩΣΗΣ ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΕΠΟΧΕΣ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ

ΑΧΕΤ

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Τα νερά απλώνονταν στη γη και άφηναν την εύφορη ιλύ.

ΠΕΡΕΤ

Η ΑΝΑΔΥΣΗ ΚΑΙ Η ΣΠΟΡΑ

Η γη φανερωνόταν ξανά και άρχιζε η καλλιέργεια.

ΣΕΜΟΥ

ΤΑ ΧΑΜΗΛΑ ΝΕΡΑ ΚΑΙ Η ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

Οι καρποί ωρίμαζαν και τα χωράφια θερίζαν.

Το αιγυπτιακό έτος ακολουθούσε την αναπνοή του ποταμού.

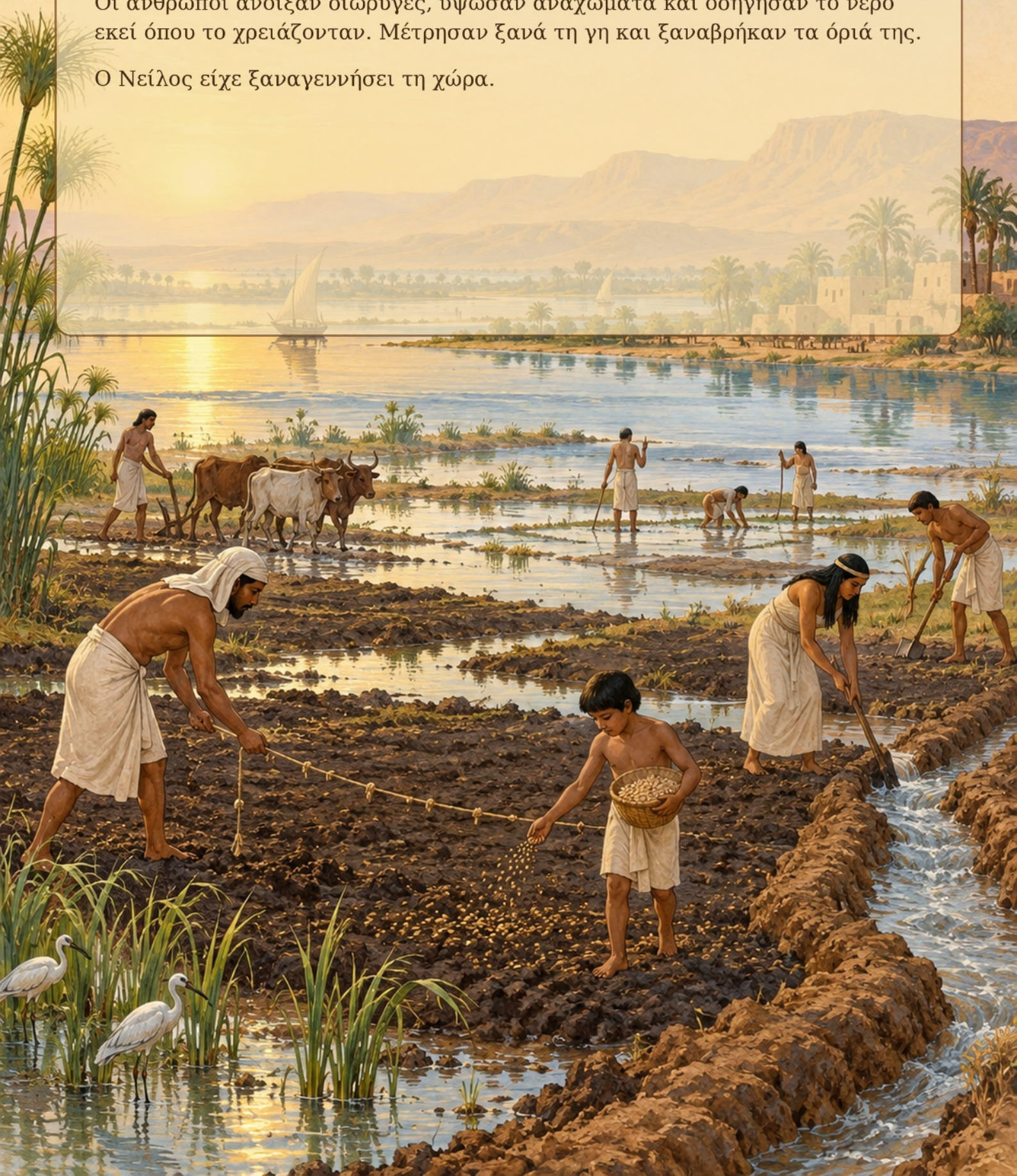
Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΠΟΥ ΕΧΤΙΖΕ ΜΙΑ ΧΩΡΑ

Κάθε χρόνο, την εποχή που ανέβαινε στον ουρανό ο Σείριος, τα νερά του Νείλου άρχιζαν να φουσκώνουν. Έβγαιναν από την κοίτη τους και σκέπαζαν τη διψασμένη γη.

Όταν υποχωρούσαν, άφηναν πίσω τους ένα δώρο: σκοτεινή, εύφορη ιλύ. Εκεί όπου πριν υπήρχε ξερή γη, μπορούσαν τώρα να φυτρώσουν σιτάρι, κριθάρι και λινάρι.

Οι άνθρωποι άνοιξαν διώρυγες, ύψωσαν αναχώματα και οδήγησαν το νερό εκεί όπου το χρειάζονταν. Μέτρησαν ξανά τη γη και ξαναβρήκαν τα όριά της.

Ο Νείλος είχε ξαναγεννήσει τη χώρα.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΧΩΡΑ ΠΟΥ ΓΕΝΝΟΥΣΕ Ο ΝΕΙΛΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΠΟΥ ΕΧΤΙΖΕ ΜΙΑ ΧΩΡΑ

Στην αρχή ήταν η έρημος.

Απέραντη, χρυσαφένια και σιωπηλή. Ο ήλιος περνούσε από πάνω της σαν πύρινος βασιλιάς.

Και μέσα σε αυτή την απέραντη σιωπή κυλούσε ένας ποταμός.

Ο Νείλος.

Δεν διέσχιζε απλώς την Αίγυπτο. Την έπλαθε.

ΑΙΓΥΠΤΟΣ — ΝΕΙΛΟΣ

ΑΙΓΥΠΤΟΣ. Κατόπιν ο ποταμός ονομάστηκε Αίγυπτος, από παλαιό βασιλιά της χώρας. Στην παράδοση το ίδιο όνομα πέρασε από τον βασιλιά στον ποταμό και από τον ποταμό σε ολόκληρη τη γη που απλωνόταν στις όχθες του.

ΝΕΙΛΟΣ. Το όνομα που επικράτησε αποδόθηκε στον βασιλιά Νείλο ή Νειλέα. Δεν άφησε μόνο το όνομά του: κατασκεύασε διώρυγες και άλλα υδραυλικά έργα, οδηγώντας το νερό στα χωράφια και κάνοντας την Αίγυπτο ευφορότερη. Ο ποταμός και ο βασιλιάς ενώθηκαν έτσι στην ίδια μνήμη.

Πηγές: Διόδωρος Σικελιώτης, *Ιστορική Βιβλιοθήκη*, Α΄ 19.4 και Α΄ 63.1. *Περί ποταμών*, 16.

Ο Νείλος γέννησε τη γη. Οι άνθρωποι, επάνω σε αυτή τη γη, γέννησαν πολιτισμό. Στις όχθες του μας περιμένουν τώρα οι πόλεις της Αιγύπτου.

ΩΚΕΑΝΗ — ΑΕΤΟΣ — ΜΕΛΑΣ

ΩΚΕΑΝΗ. Στην αρχαιότερη παράδοση ο ποταμός ονομαζόταν Ωκεάνη. Η ονομασία συνδέθηκε με την εικόνα ενός απέραντου υδάτινου τοπίου στο Δέλτα, όταν η γη και το νερό έμοιαζαν να μην έχουν ακόμη χωριστεί, μετά τους μεγάλους κατακλυσμούς που η ελληνική μνήμη απέδωσε στον Ώγυγο και στον Δευκαλίωνα.

ΑΕΤΟΣ. Όταν, με την ανατολή του Σειρίου, ο ποταμός φούσκωσε και τα νερά του όρμησαν στην περιοχή που διοικούσε ο Προμηθέας, ονομάστηκε Αετός. Ο Ηρακλής έφραξε το ρήγμα και επανέφερε το νερό στην παλαιά κοίτη. Έτσι η παράδοση του αετού που κατατρώγει το ήπαρ του Προμηθέως απέκτησε και μια δεύτερη, ποτάμια ανάγνωση.

ΜΕΛΑΣ. Παράλληλη αρχαία παράδοση αναφέρει ότι ο ποταμός είχε ονομαστεί Μέλας από τον Μέλανα, γιο του Ποσειδώνος.

Πηγές: Διόδωρος Σικελιώτης, *Ιστορική Βιβλιοθήκη*, Α' 19.1-4. *Περί ποταμών*, 16.

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ο ποταμός δεν πρόσφερε μόνο τροφή. Δίδαξε στους ανθρώπους να παρατηρούν τον ουρανό, να υπολογίζουν τον χρόνο, να μετρούν τη γη και να συνεργάζονται.

Γύρω από τα νερά του οργανώθηκαν χωριά, χτίστηκαν πόλεις και ενώθηκαν άνθρωποι που διαφορετικά θα έμεναν χωρισμένοι μέσα στην έρημο.

Ο Νείλος έχτιζε την Αίγυπτο κάθε χρόνο — και οι άνθρωποι την έχτιζαν μαζί του.

